

Lähetäjä: Raakel Kamutta
Lähetetty: 13. toukokuuta 2014 13:22
Vastaanottaja: kuuleminen@tem.fi; Kirjaamo TEM
Aihe: Fennovoiman PAP-hakemus 2014

Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32

00023 Valtioneuvosto

kuuleminen@tem.fi

kirjaamo@tem.fi

Diaarinmero: TEM/11/08.04.01/2014

Mielipide koskien Fennovoima OY:n hakemusta valtioneuvoston 6.5.2010 periaatepäätöksen täydentämiseksi

Ydinenergialaki ei tunne PAP-päätöksen täydentämistä, joten **meneillään oleva prosessi on lainvastainen**. Tietävästi oikeuskanslerille on jätetty kantelu asian laillisuuden arvioimiseksi. Asiasta tulee ennakkotapaus, jolla voi olla laajemmat seuraukset. Varmaa on, että jo tähänastiset toimenpiteet hankkeen suhteen ovat vieneet uskottavuutta sekä viranomaistoimiin että hankkeen puuhamiehiin (Fennovoima erilaisissa omistajayhdistelmissä).

Uskottavuutta kansalaisten yhdenmukaiseen kohteluun lain edessä on vienyt myös TEM:n virkailijoiden ääneen lausuma huoli yhtiön (Fennovoima-Rosatomin) oikeusturvasta (PAP-tilaisuus Pyhäjoella ja ministeri Vapaavuoren lausumat TV-ohjelmissä). Kansalaisten oikeusturvasta ei ole kannettu minkäänlaista huolta.

Kansalaisten oikeusturvaa nakertaa myös se, että **kansanäänestystä ei ole uskallettu järjestää**, vaikka Pyhäjoella on sitä vaadittu jo 4 kertaa sekä kuntalais- että valtuustoaloittein.

Tavallisen kansalaisen osallistuminen PAP-tilaisuudessa tehtiin myös erityisen vaikeaksi ja pelottavaksi siten, että puheenvuorot piti pyytää etukäteen ja mennä ne pöntöstä esittämään. Tällainen pönöttäminen on ylivoimaista useimmille, tavallisille, esiintymään tottumattomille, kansalaisille. Huomattavaa oli kuitenkin, että ydinvoiman kannattajien paikalle haalimilla pk-yrittäjillä sallittu 3 minuutin aika riitti vallan mainiosti, eli yv-puoltavia argumentteja löytyi hyvin vähän (lähinnä hyväuskoinen toive tulevista työpaikoista). Sen sijaan kriittisten puheenvuorojen pitäjillä 3 min. aika loppui, ennenkuin vasta-argumenteista oli ehditty sanoa kolmasosaakaan. Tämä tuli esiin 1,5 tunnin loppukeskustelussa, jossa lisä faktoja esitettiin runsaasti koko keskusteluun varatun ajan ja jossa osallistuminen oli helpompaa.

Fennovoima-Rosatomin ydinvoimahanke **ei ole Suomen kokonaisedun mukainen.**

Se vie suomalaisten työpaikkoja, jotka saataisiin uusiutuvien energiamuotojen kehittämisestä ja toimeenpanosta. Johtaja Kirijenko on luvannut ydinvoimalaurakat valkovenäläisille, eikä **Fennovoiman johtokaan ole voinut luvata minkäänlaista osuutta suomalaiselle työvoimalle**, sillä heidän tulkintansa mukaan työvoiman hankinta-alue käsittää koko Euroopan. On sanomattakin selvää, että itäeurooppalaiset halpafirmat voittavat hankintakilpailun tarjotessaan esim. puolalaista orjatyövoimaa kuten kävi mm. Olkiluoto 3:ssa.

Suomalaisille jäisi tässä kyseenalainen ilo tarjota parakit heille ja luultavasti työntekijät joutuisivat vielä maksamaan korruptoituneille firmoilleen tästäkin yöpymismahdollisuudesta. Lisäksi saisimme tuhotun maiseman ja Hanhikivessä lojuvat korkea- ja matala-aktiiviset ydinjätteet vuosikymmeniksi. **Fennovoima ei ole pystynyt saamaan jätteilleen minkäänlaista lopullista sijoituspaikkaa.**

Fennovoiman tuloa perusteltiin sillä, että päästäisiin riippuvuudesta epäeettisenä pidettyyn venäläiseen energiaan. Fennovoima mainosti toimivansa markkinaehtoisesti ja tuovansa alalle kilpailua suomalaiselle teollisuudelle energiaa.

Nyt on kuitenkin jouduttu ojasta allikkoon: **Fennovoiman suomalainen osuus on täysin riippuvainen veronmaksajille tuotetusta riskistä.** Ainoastaan Valio ja Myllyn Paras ovat yksityisiä teollisuusyrityksiä, Rautaruukissa, Outokummussa ja Talvivaarassa valtio on osakkaana Solidiumin kautta, loput osakkaat ovatkin sitten kunnallisia energiayhtiöitä. Muu **teollisuus on katsonut hankkeen olevan kannattamaton, kallis ja riskialtis ja paennut osakaskunnasta.**

Riku Merikoski kommentoi blogissaan sähkön tarvetta ja hintaa mm. seuraavasti:

”Pekka Kymäläinen väittää Aamulehdessä 10.3., että Suomi tarvitsee lisää sähköntuotantoa, koska Suomeen tuodaan paljon sähköä. Tämä perustuu yleiseen harhakäsitykseen siitä, että Suomessa tuotettu sähkö olisi aina halvempaa kuin tuontisähkö. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkansa.”

Pohjoismaisen sähköpörssin alueella taitaa olla kohtapuoliin melkoisesti ylituotantoa.

Fennovoiman kansainvälisestä YVA:n lausunnoista löytyy Ruotsin Norrbottenin energiakonttorin huomautus, joka kertoo sikäläisen uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin kasvusta. Yksistään Norrbottenin 21 kunnan alueella on vireillä hankkeita, jotka tuottavat valmistuttuaan **vuosittain 50-70 TWh, 10-kertaisesti Fennovoiman suomalaisosakkaiden varaaman kapasiteetin verran.**

Pörssisähkön hinta perustuu kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen. Nykysin hintataso on pudonnut vuosikeskiarvoltaan 35 euron paikkeille, ja kaikki viitta siihen, että 40% nousu tuosta hintatasosta 10 vuoden sisällä ei tunnu mahdolliselta. Fennovoima tulee tuottamaan raskaasti tappiota osakkailleen.

Halpa tuontisähkö siis syrjäyttää kalliimpaa kotimaista sähköä, mikä on suomalaisen sähkönkuluttajan etu.

Fennovoiman ydinvoimalan julkisuudessa ollut 50 €/MWh omakustannushinta on siis hyvin kallis markkinahintoihin nähden. Onkin erittäin huolestuttavaa, että suomalaisilla kunnallisilla sähköyhtiöillä ja valtionyhtiöillä on miljardeja kiinni Fennovoiman projektissa, jonka kannattavuus edellyttää sähkön hinnan huimaa nousua.

Raahessa 14.5.2014

Raakel ja Toivo Kamutta

Myllysaarenkuja 7

92140 Pattijoki